

Wel komt 't mij voor, dat de meeste menschen zich inbeelden op godsdienstig, politiek en geneeskundig gebied, zonder er bepaald studie van gemaakt te hebben, te kunnen oordeelen en raadgeven.

't Kan ook zeer goed voorkomen, dat zulk een raadgeving een heilzamen invloed heeft, maar 't is de vraag of de Staat, indien op een dezer gebieden handelingen plaats grijpen, die voor de gemeenschap nadeelig of gevaarlijk kunnen zijn, niet 't recht, ja den plicht heeft tijdig in te grijpen en dies te verbieden. Ik meen van ja."

De heer A. J. P. v. d. Broek, hoogleeraar in de ontleedkunde te Utrecht schrijft o.m.: „Ik ben een beslist voorstander van zelfs streng doorgevoerd artsmonopolie. Ik sluit mij gaarne aan bij de argumenten, die prof. Treub in de „Vragen des Tijds" geeft.

In alle beschaafde staten nu is aangenomen, dat de persoonlijke vrijheid alleen dan mag worden ingeperkt — en dat de wet dit moet doen — indien die vrijheidsbeperking noodzakelijk is in het algemeen belang, en dus rijst de vraag of iemand die zich door een ongeschoolden „genezer" wil doen behandelen, daarmede nadeel berokkent aan anderen dan zich zelf.

Daar waar men de uitoefening der geneeskunde minder streng opvat dan ten onzent, ontbreekt het niet aan strenge wetsbepalingen, waaronder deze, dat hij die in gebreke blijft bevoegde geneeskundige hulp in te roepen voor een ander die aan zijn zorgen is toevertrouwd, en door wiens schuld diens gevolge nadeel ontstaat of de dood van den zieke, zwaar bestraft kan worden, in enkele landen zelfs wegens manslag.

Doch dit geldt anderen, niet hem of haar zelf. Een groot Duitsch wijsgeer, tevens dichter, heeft eens gezegd, dat men iedereen moet vrij laten om op zijn eigen manier zalig te worden.

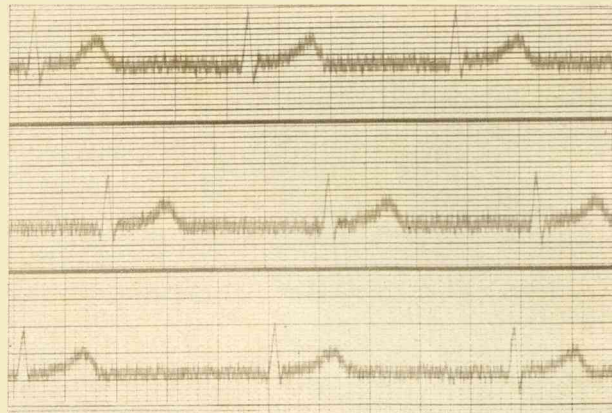
Beschouwt men nu de raadpleging van een niet-bevoegd geneeskundige als een soort van zelfmoord-poging, dan zou men, bij afleiding, ook kunnen redeneeren, dat het iedereen moet vrij staan om den kortsten weg te kiezen naar de Elyseesche velden.

Scherfs ter zijde. Het in deze artikelen behandeld vraagstuk is een ernstig vraagstuk, ernstig genoeg om twijfel te doen rijzen en vragen als deze, die wij elders gesteld vonden:

Een antwoord op deze vragen is niet gemakkelijk en wij wagen er ons niet aan.

Er zijn altijd menschen geweest en met of zonder wetswijziging zullen zij er blijven, die in alle oprechtheid meenen, dat de dokter hen niet en de een of andere schoenlapper hen wel helpen kan.

En er zullen er ook wel altijd blijven — de overgrootste meerderheid stellig — die met een gat in hun been naar den heelmeester en met een gat in hun laars naar den schoenlapper zullen gaan.

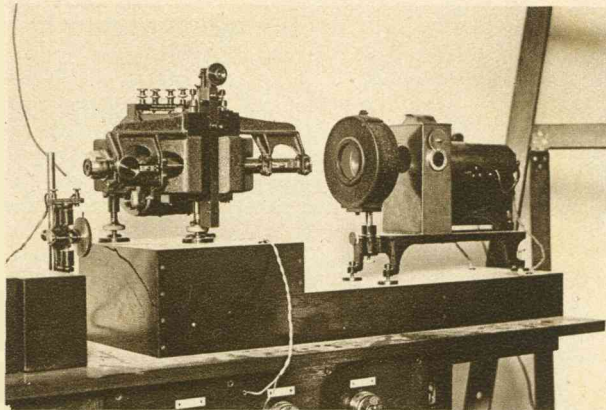
Dat make iedereen voor zich zelf uit.

Aan Regeering en volksvertegenwoordiging de taak en den plicht om uit te maken in hoeverre de wenschen naar meerdere vrijheid op dit stuk met het algemeen belang des volks te vereenigen zijn — dan niet.

Bij een onderwerp als het bovenstaande passen wonderwel de afbeeldingen die wij op deze bladzijden geven.

Zij betreffen een nieuwe uitvinding die een plaats gekregen heeft in het Britsche Nationale Hospitaal voor hartziekten, nl. de Cardigraaf, een nieuw toestel om de kloppingen van het hart op te teekenen.

Het toestel, dat in het vertrek van den geneesheer staat, kan door draden verbonden worden met het bed van den zieke en de geneesheer is dus in staat den toestand van zijn patiënt te beoordeelen zonder 'tot hem te gaan. De handen en één voet van den zieke worden in een soort van ontvangers geplaatst, door draden verbonden met het toestel. De polstrillingen deelen zich mede aan een dunnen draad waardoor een elektrische stroom wordt gevoerd. Door een vernuftige belichting van een beweegbare fotografische plaat worden de trillingen van den pols afgebeeld op de fotografische plaat.

Indien de overheid haar hygiënische taak naar behoren vervult, zou dan de volksgezondheid werkelijk lijden onder de vrije uitoefening der geneeskunst?

Zou er één mensch meer dan nu loopen naar juffrouwen met het ei, zou het Staphorster boertje nog meer geld verdienen dan nu, nu door een vervolging van tijd tot tijd voor hem reclame wordt gemaakt?

Zou inderdaad de menschheid met het verbod tegen de vrije uitoefening der geneeskunst meer beschermd zijn tegen eigen domheid en dwaasheid dan zonder dit verbod?

Ik maak van deze gelegenheid gebruik u tevens de verzekering te geven, dat ik de vrije uitoefening der geneeskunde een ramp zou vinden voor de menschen en voor de maatschappij."

Om nu nog een ander oordeel te boekstaven — zich het ridendo dicere verum (lachende zeg ik de waarheid) herinnerend, heeft de arts P. J. de Bruïne Ploos van Amstel, in de Groene Amsterdammer, de zaak humoristisch behandeld. Hij schreef o.m.:

„Een feit toch is, dat er vele gevallen zijn, waarin de beroepskennis van den arts geen genezing kan brengen, methoden en andere middelen buiten die beroepskennis om, wel. Zij, die niet den arts raadplegen, zijn dus meestal goed af. Zij komen als het ware bij beter ontwikkelden. En ieder collega zal moeten toegeven, dat de medische ontwikkeling van ons volk bar groot is. In hoeveel gevallen overkomt het ons medici niet, dat wij geen diagnose kunnen stellen en dat de buurvrouw het precies weet en ons goedertieren op de hoogte stelt van hare meening! Ja er zijn waanwijze medici, die daarnaar niet luisteren tot schade van hun patiënt. Ik doe dat nooit en heb veel van de buurvrouwen geleerd. Voor eenige dagen verdronk te Naarden een man; ik paste eerst de kunstmatige ademhaling toe, daarna deed het Dr. Keyzer van Naarden, maar de man bleef dood, Zoo echter was hij uit het water of drie vrouwen uit het publiek decreteerden: die is dood als een pier. Mijn eigenwijsheid kostte mij eenigen tijd inspannenden arbeid, maar gelukkig had de patiënt er geen schade bij."

Wij komen ten einde.

Voor een antwoord op de vraag of het wenschelijk is dat ook ongeschoolden de vrijheid zullen hebben om de geneeskunde uit te oefenen, komen twee momenten in aanmerking: de persoonlijke vrijheid, de taak van den Staat.

Weinige weken geleden heeft een onzer bewindslieden in 's lands vergaderzaal betoogd: de taak van den Staat ten opzichte van de volksgezondheid is van hygiënischen aard, de medische individuele ziektebestrijding behoort tot het gebied van het particulier initiatief.

Men kan aan dat laatste uitbreiding geven door te zeggen: tot het gebied van den vrijen wil van den lijder zelf.

En met dit te zeggen betreedt men het gebied van de persoonlijke vrijheid in het algemeen.